

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ
FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR INTERMÉDIA
STUDIO OF INTERMEDIA

SILK
silk

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

BcA. Matúš Baluch

VEDOUcí PRÁCE
SUPERVISOR

doc. MgA. Filip Cenek

OPONENT PRÁCE
OPONENT

Jiří Ptáček

BRNO 2016

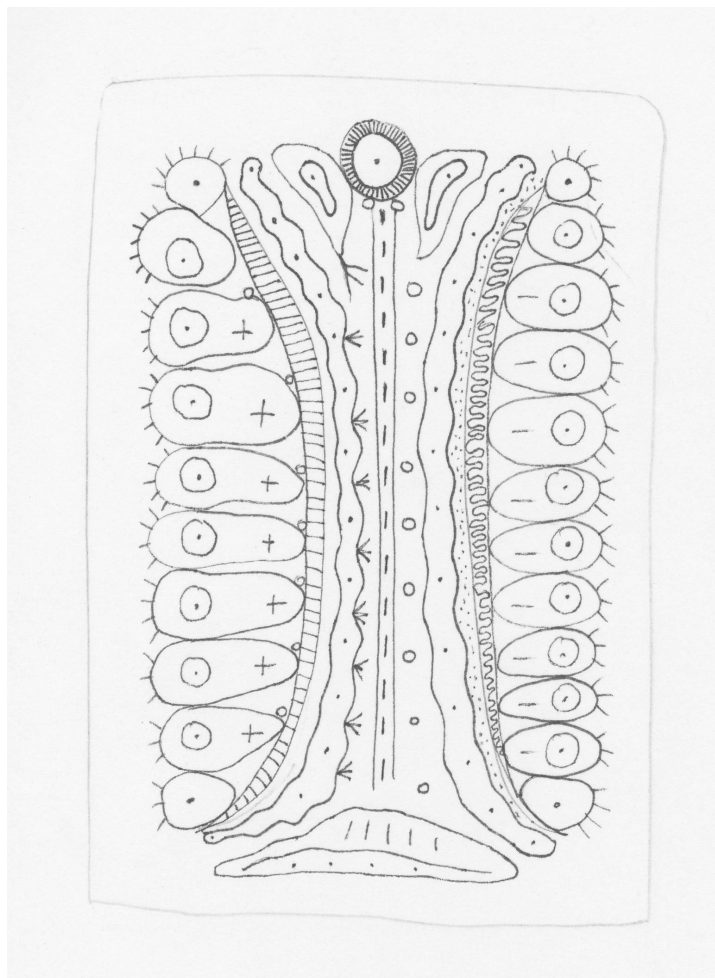
DOKUMENTACE VŠKP

OBSAH:

OBRAZOVÁ ČÁST
TEXTOVÁ ČÁST (PÍSEMNÁ OBHAJOBA)

s. 1 – 4
s. 5 – 14

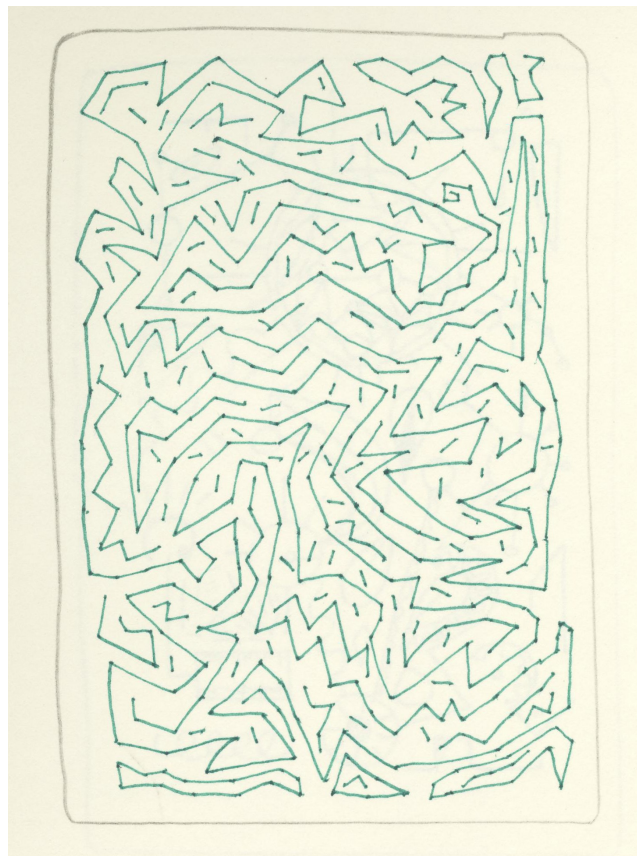
OBRAZOVÁ ČASŤ

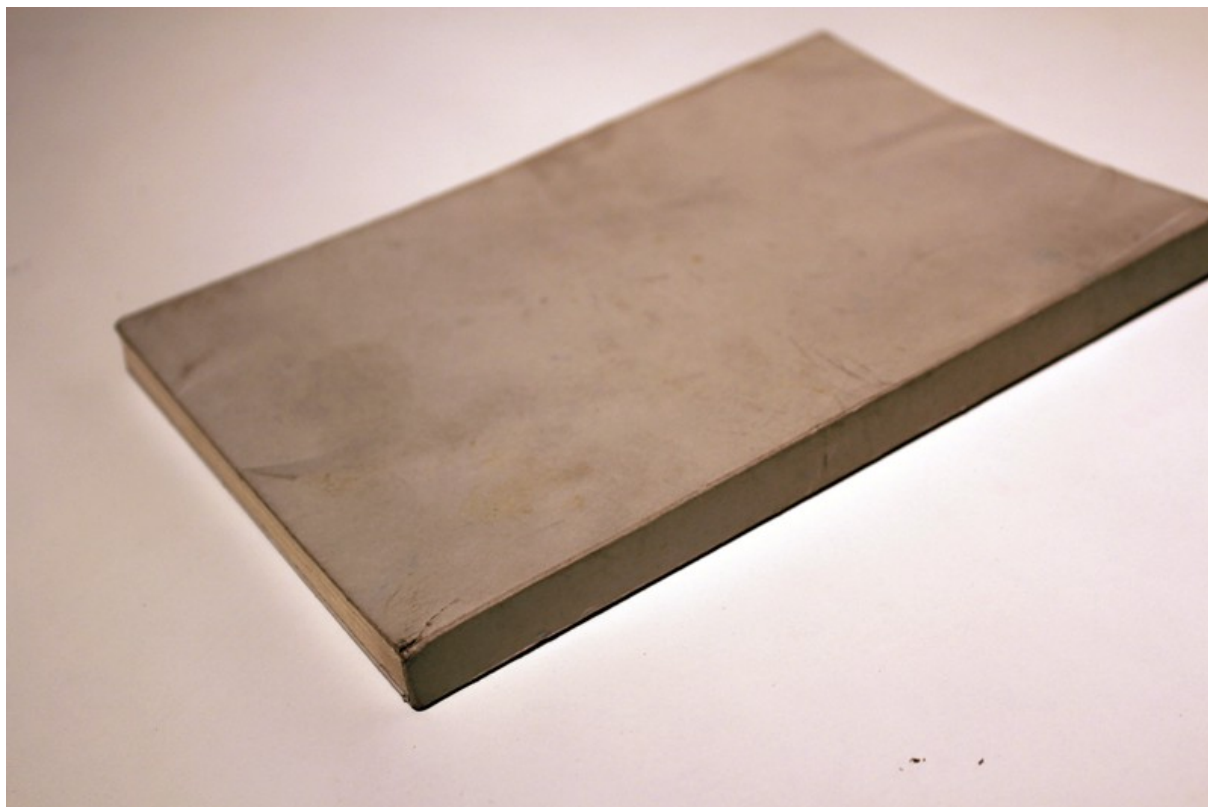
KRESBA Z KNÍŽKY, KRESBA POPISOVAČOM NA PAPIERI, KRESBA CERUZKOU
OHRANIČUJE FORMÁT 10X14 CM., 2015

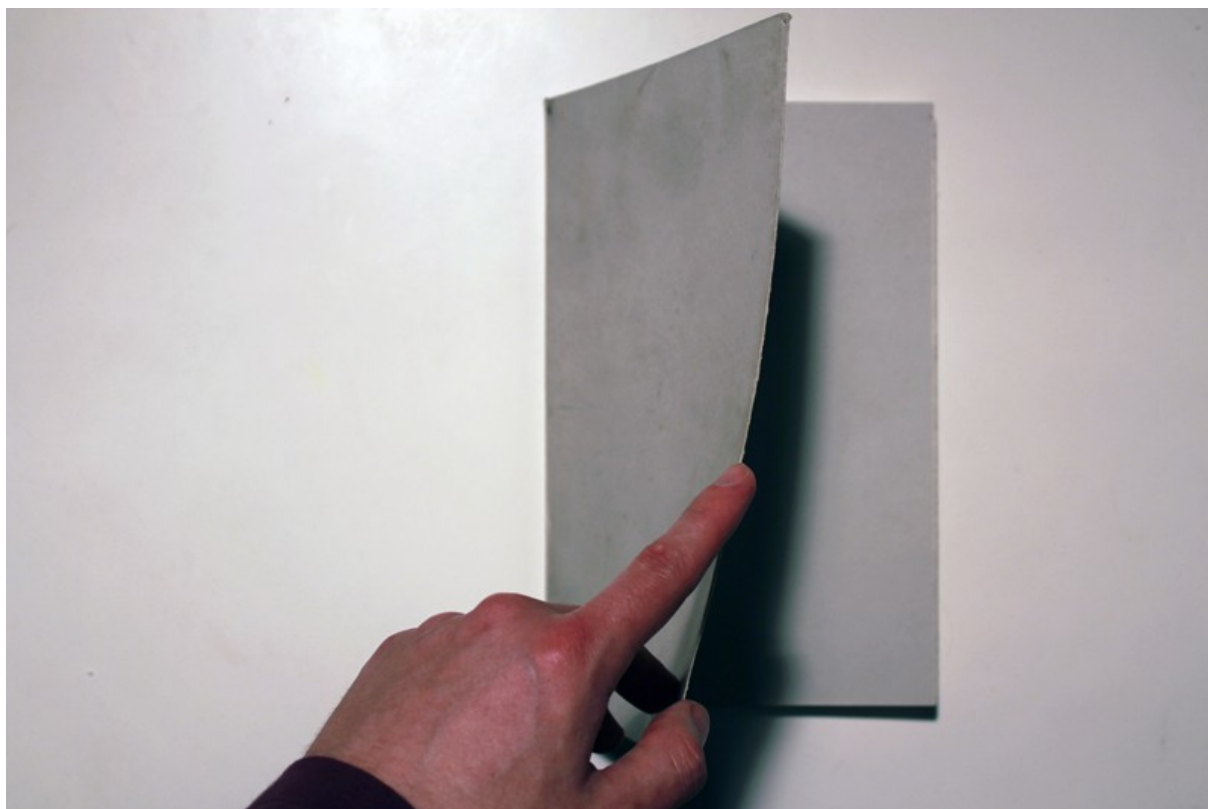
KRESBA Z KNÍŽKY, KRESBA POPISOVAČOM NA PAPIERI, KRESBA CERUŽKOU
OHRANIČUJE FORMÁT 10X14 CM., 2015

KRESBA Z KNÍŽKY, KRESBA POPISOVAČOM NA PAPIERI, KRESBA CERUŽKOU
OHRANIČUJE FORMÁT 10X14 CM, 2015

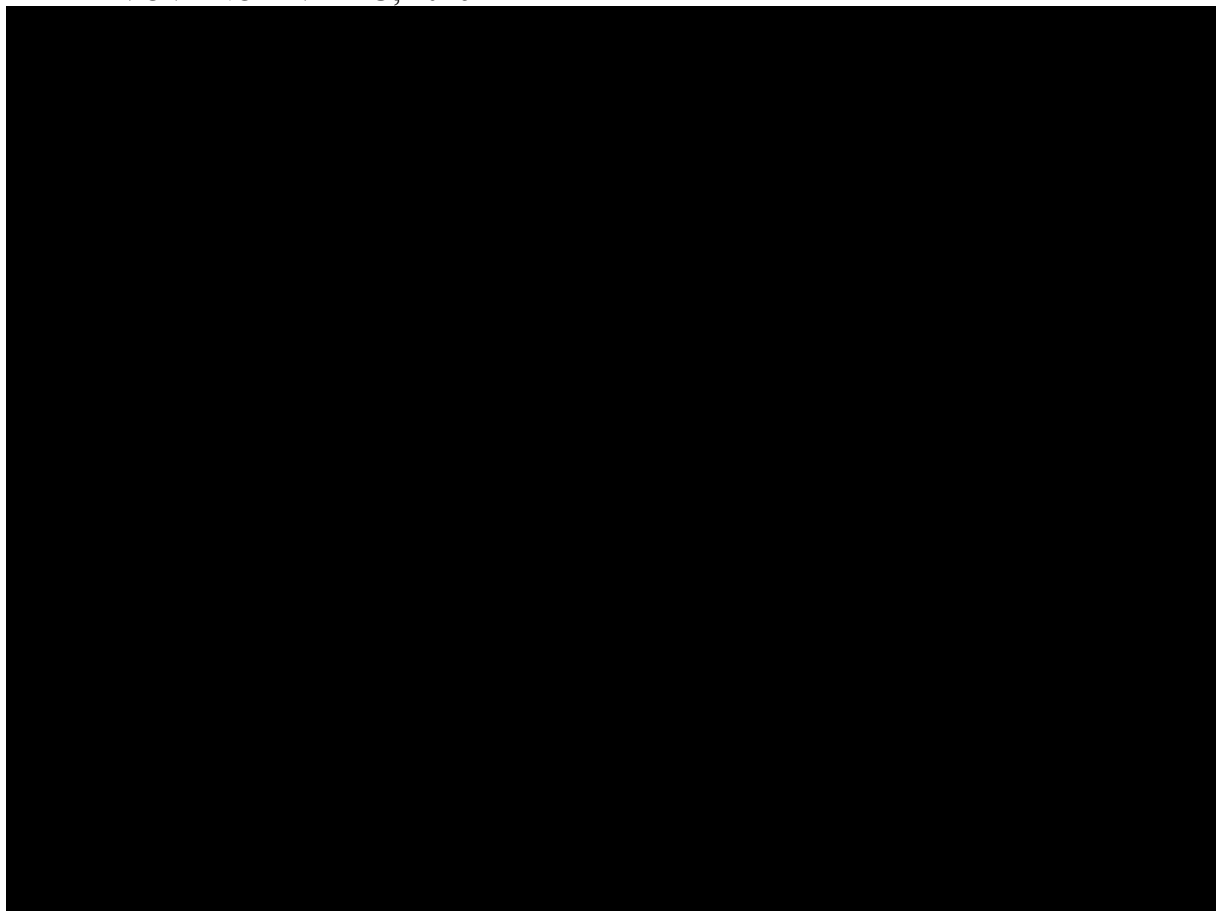
KNIHA, DIGITÁLNA FOTOGRAFIA, 2016

KNIHA, DIGITÁLNA FOTOGRAFIA ZO SEKVENCIE, KTORÁ BUDE POUŽITÁ VO VÝSLEDNOM VIDEU, 2016

KNIHA, DIGITÁLNA FOTOGRAFIA ZO SEKVENCIE, KTORÁ BUDE POUŽITÁ V PRIPRAVOVANOM VIDEU, 2016

FORMÁT DIPLOMOVEJ PRÁCE, SCREENSHOT Z PRIPRAVOVANÉHO VIDEA, HD FORMÁT, 2016

TEXTOVÁ ČÁST (PÍSEMNÁ OBHAJOBA)

V roku 2013 ma vyzval Šimon Kadlčák, ktorý bol vtedy v roli kurátora v galérii Umakart k výstave. Vystavil som (okrem iného) zažltlý papier zo skicáku na ktorom bol ceruzkou napísaný text, ktorý poeticky popisoval predstavu o vytvorení maľovaného obrazu. Písal som ho akoby to bolo niečo čo sa už stalo niečo čo som už zažil, teda v minulom čase. Táto výstava bola v jednej rovine o poetickej predstave, ktorá v tejto prvotnej forme snenia je naplnená a dostačuje. Výstavu som nazval Naplnenie sna. V rámci magisterského štúdia som prvý semester strávil na študijnej stáži na Vysokéj Škole Výtvarných Umení v Bratislave. Bolo to rovnakej dobe, ako sa uskutočnila i spomínaná výstava. Počas tohoto obdobia, som začal vo svojej tvorbe reflektovať svoje každodenné myslenie. Začal som pracovať s banálnosťou. Výstupným formátom tejto témy bolo video v ktorom rozprávam príbeh o tom ako som išiel kúpiť žiarovku do tesca, aby som mohol večer pri stole kresliť a robiť umenie. Proces tvorby predstavy, sústredenosť na moment inšpirácie, boli témy, ktorými som sa zaoberal. Vznikali farebné kresby s textovými fragmentami, texty. Naväzoval som na tieto záujmy i počas stáže, ktorá nasledovala. Študijný pobyt sa uskutočnil na Bauhaus Universität Weimar. Premýšľal som ďalej o kresbe, o linke, o tom ako vzniká zmysel a ako vzniká slovo. O serialite. O opakovaní. Jedným z mojich vymyslených hier bolo, že som ráno vstal a začal si predstavovať, čo budem robiť. Tieto predstavy som kreslil. Jednalo sa o každodenné záležitosti hygieny, stravovania a tak ďalej. Predstavy, asi od podstaty spôsobu fungovania ľudského myslenia, vychádzali z minulosti, z ktorej čerpali a smerovali do budúcnosti. Vhodná otázka znie, či tá predstavovaná budúcnosť nie je častokrát iba prezlečenou minulosťou... Keď som niekam cestoval a potreboval som sa napríklad zbalit' najprv som si nakreslil jednotlivé objekty ktoré chcem zbalit'. V iných kresbách som sa zase snažil dostať pred slovo, pred predstavu kresleného objektu, pred reprezentáciu. Zato, ale som si chcel najprv vizuálne čo najkonkrétnejšie predstaviť linku, ktorú idem kresliť. Boli to krivky. Optická predstavivosť a projekcia podliehala magnetizmom vo vzťahu k iným linkám. Generovali sa tak akési organické siete, ornamenty. Ďalej som premýšľal som o rovnej čiare o horizontále a vertikále podobne ako to robili minimalistický sochári. Tu vo Výmare som dostal prvý podnet pre napísanie knihy o kresbe.

Vo svojej práci často používam, analytický prístup. Analyzujem to, čo sa deje s mojím telom, s mojou myslou. Robím pokusy sám na sebe. Dalo by sa tiež povedať, že používam umenie ako nástroj pre poznávanie sveta.

V roku 2015 som si ako médium diplomovej práce zvolil formu knihy. Po neúspešnom obhájení tejto diplomovej práce na ňu naväzujem a pokračujem.

Knihy

Knihy je zbierkou self - analytických pokusov (bez dehonestujúcich konotácií tohoto slova), procesu a tvorby kresby, písma a jazyka. Manuálny charakter tejto práce je pre tieto hókusy-pókusy dôležitý. Ruka je súčasťou tela a mozog orgánom, ktorý tieto impulzy spracováva.

Médium knihy je vhodným médium, pretože toto médium je často určené k intímnemu prezeraniu a čtení, či pro vzdelávací alebo kontemplatívny obsah, čo prilieva s obsahom knihy. Zároveň je kniha historicky prvým masmédiom. Pri tvorbe obsahu vytváratej knihy, bola podstatná sústredenosť na proces tvorby, na vytváranie vecí viditeľných i

neviditeľných. Tvorenie prechádzalo od myslenia okom cez, hraničné médium ručného psaní, po myslenie jazykom, a tak ku slovu, slovám, vetám. Bol to "úprimný výskum", ktorý som svojou prácou sledoval. Bola to veda kvôli použitému analy, víra, člověk a ty. Vo vedeckom diskurze majú výskumy svoje výsledky a závery. V tomto prípade, ale "to na co jsem přišel" nie je nutné a možné zdieľať, pretože by sme sa dostali do čisto vedeckého prístupu, preto túto snahu i zámerne vypúšťam.

Formát knihy

Knih ako objekt má rozmery 160mm x 240mm x 12mm a uvnitř je svázano 21 listov na papíru plus vakát a signet. Vazba je šitá, kde sa ohýba jedna strana napoly a vzniká jeden dvoustranný list. Kniha obsahuje záložku, ktorá sa skrýva pod zadnou obálkou urobenou na spôsob knihára Jindřicha Svobody.

Záložka

Záložka má formát 110mm x 151mm. Formát je inšpirovaný sádrovým odliatkom Ex Libris s mojím menom. Tento sádrový reliéf s mojím menom som vytvoril pred asi dvadsiatimi rokmi, (jeho obtisk sa nachádza i na zadnom signete) a knihou s ruskou romantickou poéziou. Záložka má nepravidelný tvar. Na svojej prednej strane má tuškou napísané „Formát diplomovej práce“, na zadnej strane je najprv tuškou tiskacím a potom čiernym tenkým popisovačom písmom napísané „druhá strana“. Záložka má na okrajoch stopy po monohonásobnom obkresľovaní tuškou.

"Druhá strana"

Druhá strana je text na záložke a je sebareflexným popisom. Počíta s naráciou. Keď niekoho zaujíma čo je na druhej strane záložky, nájde tam, že na druhej strane záložky je napísané druhá strana, teda sebareflexívne označenie.

"Formát diplomovej práce"

Je text napísaný na záložke. Každá stránka knihy teda nesie tuškou obkreslený formát záložky a vlastný obsah, kresbu, či písmo. Do tohoto vopred určeného formátu som kreslil a písal. Je to formát vo formáte.

SILK

Práca v médiu i mimo je pre mňa sústredenosťou na linku. Na silk na jemné vlákno. Toto jemné vlákno umožňuje uskutočniť presahy a tak je táto linearita presahová, neobsahuje dozor a opravu, nemá sa čo pokaziť, prerastá, rozvíja sa v procese práce, prechádza štruktúrami, je raz v tejto rovine a raz v tej a často ju nie je vidieť a nie je možné ju rozlíšiť. Na základe možností, ktoré má sa uberá jej smer, zastavuje sa vo fázi, kedy sa cesta zdánlivo zastavila a usídluje sa v médiu v ktorom roste a zkúma jeho hranice. Formát, kde je silk viditeľný, je presahovaný a vznikajú nové formy, nové situace.

V kontextu umenia navazujú takto odkaz konceptualistov. Remeslné kritérium, rovnako estetické kritérium pri silku nehrá dôležitú rolu ale prirodzene sa v nej vyskytuje. Bez cenzúry z jednej i z druhej strany.

Principiálnym cieľom putovania silku, je dostať sa do stavu, kedy sa zdanlivo možnosti vyčerpali a vtedy sa pozrieť na to čo zostalo zo silku. Nájst' mnohdy čo najjednoduchšiu kombinácií médií, či jedno médium, ktoré umožnia silku, myšlienke a jej reprezentácii dostať sa na povrch. Médiá, ktoré majú tradičné postavenie v konceptuálnom umení sú fotografia a text.

Postup práce na diele, niekedy nie je nutné dotiahnuť do „zdarilého“ konca. Akýkoľvek stav, v procese práce na diele, otvára možnosti. A v prípade, že je dopredu známe, že pokračovať v postupe v práci, tzv. nemá zmysel, pretože prekážka, ktorá v procese práce na diele nasleduje je zo súčasného pohľadu neprekonateľná, je na rozdiel od bežnej pracovnej logiky nutno pokračovať a uskutočniť, krok, ktorý je možné uskutočniť.

Premýšľal som o tom, čo znamená cieľ. A či ten cieľ nie je fatamorgánou. To skúmam a je to témou mojej práce aktívne posledné dva roky, pričom ako médium používam hlas a prácu s víziou a prácu s videom ako takú. Na výkon práce sa dívam s nadhľadom. Snažím sa byť pri práci duchaprítomný, najlepšie je keď ma to baví.

Kniha ako kniha - projekt o grant

Kniha ako kniha je názov projektu, ktorý sa účastnil súťaže o pridelenie finančných prostriedkov, určených na podporu študentských a tvorivých aktivít študentov FaVU 2016. Projekt znel : Kniha v produkcii podľa možnosti výroby sa čo najvernejšie približuje svojmu exempláru (viz. foto na webu). Od národnej knihovny, sa bude požadovať ISBN. Knížka sa bude skenovať a „jepične“ digitálne upravovať, tak aby sa dosiahol, čo „najčistejší“ tisk (vyčistenie skenu od gradientov, tak aby sa dosiahla kresba čistej linky). Kniha sa následne nechá vytisknúť a zviazať. Výsledkom produkcie bude kniha v počte 5 kusov povinných výtiskov pre národné knižnice a 10ks pre prezentáciu ako súčasť diplomovej práce a 20 kusov pre distribúciu. Projekt bol komisiou bodovo ohodnotený a priemer tohoto bodovania bol pod hraniciou udelenia finančných prostriedkov. V prípade udelenia finančných prostriedkov pre projekt "Kniha ako kniha", by kniha (v počte jedného originálneho kusu s prívlastkom autorská) dostala chýbajúcu vlastnosť knihy a to reprodukovanosť a distribúciu, čo by dopĺňalo charakter knihy ako masmédiálneho prostriedku.

Bočný plán - zásah do sociálneho systému - externá štruktúra

Knihu som chcel v bočnom pláne použiť ako prostriedok na zmenu role, na otvorenie situácie, kedy by som sa dostal do možných troch rolí. Za prvé tou základnou rolou, do ktorej som sa vďaka nahodilosti dostal je rola výrobnej sily v tlačiarňi špecializovanej na produkciu knížiek. Z tejto role, by som sa v prípade udelenia finančných prostriedkov dostal do role zákazníka. Zároveň by to otvorilo možnosti pre rolu človeka, sprostredkujúceho zákazku. Silk by sa teda dostal do štruktúry sociálneho prostredia.

Kniha ako hypertextový odkaz ("(viz. foto na webu)")

Na to, aby som grantovej komisii prezentoval ako kniha vyzerá, som mal za úlohu vytvoriť verejné miesto, kde by sa dali zdieľať multimediálne informácie o nej. Tak som

vytvoril som vytvoril webové stránky: "<http://www.ffa.vutbr.cz/~xvbaluchm>", ktoré mali nasledujúcu štruktúru. Na prvej stránke meno autora, nakódované ako hypertextový odkaz. Po otvorení odkazu sa zobrazila ďalej stránka, ktorá obsahovala odkaz kniha a po jeho rozkliknutí, táto stránka niesla nasledujúce informácie "... >> in progress >>> ..."

fotodokumentace knihy je v procese

odkaz na dokumentaci k diplomce 2015 zde "

Knihy ako fotografie

Jednou z vecí, ktorú som pre účely grantu urobil boli fotografie. Knihu som nafotil ako objekt. Ďalšie fotky som nafotil, tak že animujú listovanie knihou. Fotky obsahujú objekty, biely podklad, knihu, ruku, ktorá s knihou manipuluje.

Vyprázdenie slova kniha, mnohopohľadovosť

Slovom kniha označujem fotografiu objektu knihy a rovnako tak sekvenciu fotografií listovania v knihe. Týmto zdôrazňujem to, že jedno slovo môže označovať dve rôzne veci a odkazujem k mnohopohľadovosti a silu určenia, ktorú vytvára uhol pohľadu

Knihy ako lineárna sekvencia fotografií

Sekvencia obrazov nasledujúcich za sebou už možno nazvať video. Divák je v roli človeka, ktorý si knihou listuje. Sled obrazov dodržiava presne určenú linearitu, tak ako sa kniha lineárne zvykne čítať. Sekvencia je voľná v tom zmysle, že sa nesnáži o "robotickú" dokumentáciu. Hravosť sa prejavuje tým, že nie všetky stránky sa zobrazujú podľa poriadku a niekedy sa očakavane tempo listovania zmení. Táto "chyba" v tempu nie je spôsobená fyzikálnym časovým distancom medzi jednou a druhou fotografiou, ktorá je rovnaká, ale tým že používam obraz, ktorý indexuje inú fázu procesu listovania.

Suplementárny systém

Pre prezentáciu svojej práce som sa nerozhodol prezentovať, ako tomu bolo u konceptualistov sedemdesiatich rokov všetky suplementárne systémy, ktoré silku cestou nabrala, ako napríklad text grantového projektu, ale používam posledné objavenia sa silku, ktoré je v podobe sekvencie fotografií knihy.

Video

Video je finálnym médiom diplomovej práce. Je formátom diplomovej práce. Tento formát podrobujem "úprimnému výskumu". Rovnako ako v prípade knihy používam, čo najviac ľudské a priame prostriedky. Zdrojovým materiálom pre video sú fotografie knihy, listovanie v knižke. To je silka knihy, ktorý zostáva v médiu videa.

Audio-video

Metóda "úprimného výskumu", ktorý aplikujem na video. Pre video používam na "kresbu" v tomto médiu primárne ľudský hlas a sériu fotografií. Používam zvuky, hlas vo všetkých jeho možných formách, performatívnu reč. Je to teda záznam kreatívnej sústredenosti, v rámci audio-vizuálneho média a jeho možností. Silk knihy sa usídlil vo videu. Ďalej sa pracuje iba s týmto médiom ako s formátom diplomovej práce, obdobne ako v prípade tvorby knihy.

Ideálny materiál pre tvorbu umeleckého diela je pre mňa čo najneurčitejšia neupresnená myšlienka, ktorú nechápeme. Voľný priestor. Tento voľný priestor je medzipriestorom. Je to materiál ktorý nemá formu, nemá tvar, nemá vytýčené hranice.

Čierny obraz

Ďôležitou predispozíciou pri mojej práci je ticho a moment kontemplácie. Voľný priestor a medzipriestor. Čierny obraz je extrémny prípadom takéhoto ticha. Kým sme živý, nikdy čierny obraz nebude taký čierny. Moment, kedy nie je čo nové spracovávať. Ozývajú sa dozvuky a echá. Vedomie sa otvára novým nápadom. Otvárajú sa možnosti. Moment, kedy sa načúva tichu. Relax. Vypnutie V čiernom obraze sa vytvárajú asociácie, dozvuky asociácií. Voľný priestor, priestor pre zabudnutie a rozepamätanie sa na prítomnosť. Zabudnutie, odpustenie a aktuálnosť. Priestor kde poletujú motýle priadky morušovej.

Motýľ(text)

Ako měnit?

Čo je teda potom humor?

Serialita a vtip a pak trápnošť.

Nevedomé umení

Mentální projektor

Pedagogické deformace

Poučování

Serialita jako poukazování na vytváření něčeho co je. Moje jediné přání je opakování.

Cíl

No stress

Žena jako opozitum a zdroj života.

Umenie spolupráce, zodpovednosť za svoje nápady a slušné chováni jako predispozice.

Sofistikovanost' o ktorej sa mlčí.

Práce jako cíl, styl práce.

Výrobní prostředky- peníze, konzum jako jídlo a pití

Relax jako luxus a relax jako předpoklad práce.

Opusti se

Relax art

Uvolnení se, volne umení

Rozdelovat a panovat, diferenciacce času

Myšlenkové podhoubí

Hypertext intertext

Alibi art, metoda nástřelu

Jméno

Kontrast jako pojem

Úklid

Školský kontext

Nevědení dlouhu dobu jako plus

Dlouhá neurčitost, záver

HESLO

Ja ti pustím ještě jednu písničku.

Napodobuji tě, jsem produkt.

POPMUSIC, POPSHOPPING

Anonym

COPY or TRANSLATE ?

TRANSLATE or DIE !

NO STRESS

3D video of DICK

Kříž tatood on DICK, kříž.

Curator studies

Make a writes on the wall

ART WITHOUT WORK

Its FREE?

FINDING THE LOST HOME, FINDING THE CONTINUALITY

Úklid, note to self

Program

Společný úklid

Domáci práce

Institucionální kritika

NEVER DO THE SAME THING AGAIN

Otevřená možnost

Kuzelnický trik, body art, ready-made performance, ready-made body art, institutional performance.

Provokace

FAKE ART

Umenie na hranici zákona.

Videokamery ako záznamy situácie. Videokamera, videokamery v strede.

Je nosný ten materiál, je schopné to dešifrovať?

Co to péro, jaká bude ta fotka, predstavujem si občankový modrý pozadí. Dám tam vubec péro, alebo, tam dám

Je nutno napadnout instituci?

Udelal by som to stejné, ale tentokrát vedome.?

To be a loser, to be the last.

LAST MOMENT WORK

Rozsah práce, hranice práce

Otevřená možnost - Čo ja viem

Dělání věci na poslední chvíli

NO STRESS

Riziko, které podstupujem

Riziko neporozumnění

Namyšlenost, mesiášství?

Posledné slova človeka před vypuštěním ducha.

Body social art

Uvnitř a venku

Malý rozdíl v serialite, nonproduct

Související s inteligencí, asociace

Dokumentace

Návrat domů.